

سینمای روز جهان | نقد و معرفی فیلم جیمزباندی اسپکتر

جیمزباند جدید یک رونمایی مدرن از کاراکتر مامور ۰۰۷ است. یک روند آشکار که از سال ۲۰۰۶ و با فیلم کازینو رویال با بازی دنیل کریگ پیگیری شد.

همشهری آنلاین - مهدی تهرانی: جیمزباند جدید یک رونمایی مدرن از کاراکتر مامور ۰۰۷ است. یک روند آشکار که از سال ۲۰۰۶ و با فیلم کازینو رویال با بازی دنیل کریگ پیگیری شد.

با اینهمه اسپکتر در مقام یک تریلر شاخص با رویکرد جاسوسی و حادثه‌ای و حتی ژانر معمایی نسبت به سقوط آسمان (اسکای فال) کمی تا قسمتی دچار بحران شخصیت‌پردازی است. اگر در اسکای فال شخصیت جیمز باند حتی برای دوستانش چالش برانگیز بود در اسپکتر او سرگردان‌تر از همیشه است. شاید موفقیت اسکای فال گریبانگیر این جدیدترین جیمزباند شد و به نوعی بدشانسی یقه اسپکتر را گرفت. اگر سام مندس اسکای فال را چنین درخشان نساخته بود توقع از اسپکتر معقول‌تر می‌بود.

داستان اسپکتر طبق قاعده همیشگی فیلم‌های جیمز باندي شروع می‌شود. سکانس افتتاحیه با معرفی از ام (اینجا دیگر از جودی دنچ محبوب خبری نیست و رالف فاینز در مقام او نشسته است) و مانی پتی (نائومی هریس) در دفتر کار وی آغاز می‌شود. شخصیت دیگر فیلم یعنی کیو (بن ویشاو) در لابراتوار است. در حالیکه هر سه تن در لندن حضور دارند این جیمز باند است که هزاران کیلومتر دورتر در در پایتخت مکزیک در حال تعقیب و گریز با یک خلافکار و جانی بالفطره است. این ترکیب همیشگی برای باند است. شروع فیلم‌های جیمز باند همیشه وی را تک و تنها تصویر و جلوه‌گری کرده است.

در ادامه اما بازهم همان قضیه موش و گربه بازی و پیدا شدن یک آشنای قدیمی رخ می‌دهد. اگر در اسکای فال؛ سیلوا (خاویر باردِم) زخم خورده در فکر انتقام از ام و سازمانش و بویژه از جیمز باند است در اسپکتر فرانتس اوبرهاوزر (کریستوف والتس) مدیر سازمان اسپکتر ضدقهرمان داستان است. با این حساب جیمز باند باید تمام همت خود را مصروف این مهم نماید تا پرده از چهره مخرب این آشنای قدیمی بردارد و دوباره مانند همیشه جنگ خیر و شر آغاز می‌گردد.

پوستر رسمی فیلم

اسپکتر یا این توصیفات یک فیلم تقریباً خوب است. شاید چرخه معیوبی داشته باشد اما در نهایت راضی کننده است. شاید مهم‌ترین انگاره‌ای که باعث نجات اسپکتر شده قالب سنتی آن باشد. به نظرم این سنتی‌ترین فیلم دنیل کریگ در مقام مامور 007 است. اینجا دیگر خبری از ابزارهای پیچیده نیست. اگر هم باشد کاربردی آنچنانی برای باند ندارد. شاید آخرین فیلم برازنان را مهم‌ترین فیلم از نظر تکنولوژی جیمزباندي بشناسیم. اما اسپکتر شدیداً از ابزارهای روز به دور است و همین تعلیق را به نفع داستان‌های ماجرا پیش برده است.

این تعلیق اتفاقاً مناسب داستان اسپکتر است. اصلاً باید با این واژه دوباره آشنا شویم. اگر از علاقمندان به مجموعه فیلم‌های جیمز باند هستیید حتماً به خاطر دارید که در فیلم‌های شان کانری (محبوب‌ترین جیمز باند تاریخ سینما) محفلی قدرتمند و مافیایی به نام سازمان ویژه ضداطلاعات؛ تروریسم و اخاذی وجود داشت که عمدتاً مشکلات بسیاری برای کانری ایجاد می‌کرد. حالا همین سازمان با نام مخفف اسپکتر دوباره قد برافراشته و با رئیس آب زیرکاهش می‌خواهد نفس باند و ام را بگیرد.

از نقاط ضعف ویژه اسپکتر اضافه‌ات آن است. 150 دقیقه زمان فیلم برای این داستان جیمز باند حقیقتاً زیاد است. فیلم‌های جیمز باندي احتیاج به کاراکترهای پیش‌برنده و داستان‌هایی دارند که پیرنگ اصلی و شخصیت اصلی را صیقل دهند. همه عناصر داستان و زیرساخت‌ها باید در خدمت باند باشند. در اسپکتر اما شخصیت اضافی و ماجراهای بی ربط آزار دهنده و کشدار هستند. برای مثال مشغولیت ام در لندن برای بررسی ماموران وفادار بخش مهمی از زمان فیلم را تلف می‌کند.

از دیگر تغییرات فیلم باید به شخصیت اسپکتر اشاره کرد. ضد قهرمان ماجرا تفاوت عمده با دیگر بدمن‌های فیلم‌های باند دارد. اگر در اسکای فال سام مندس؛ سیلوا یک درنده خوی تمام عیار بود در اسپکتر؛ اوبرهاوزر ظاهری بسیار موجه و مودب دارد و گویی اصلاً یک بیکاره است. در واقع اگرچه کریستف والتس در نقش ضدقهرمان بازی‌اش نقص ندارد اما پرداخت شخصیت او خوب از کار درنیامده است.

اما اسپکتر یک پیشرفت شگرف در برابر اسکای فال دارد. و آنهم صحنه‌های اکشن و درگیری و شلوغ بازی است. تماشاگر در

اسپکتر کمی تا قسمتی جیمز باند را سرحال تر و برتر از همه خلافاکارها می بیند و نوع فیلمبرداری و حتی موسیقی متن فیلم نیز جالب توجه است. البته مقایسه توماس نیومن نسبت به جان بری و حتی در مقایسه با جان آرنولد کار خوبی نیست. اما بنظر می رسد توماس نیومن نسبت به آرنولد فضایی بهتری به لحاظ موسیقایی برای اسپکتر فراهم کرده است. دقیقا همان کاری که برای اسکای فال انجام داده بود.

اسکای فال در اسکار 85 حضوری درخشان داشت. اسکای فال نامزد دریافت ۵ جایزه اسکار در رشته های بهترین فیلم برداری، بهترین موسیقی متن اریژینال، بهترین ترانه اریژینال، بهترین صداگذاری و بهترین ترکیب صدا شد و دو اسکار بهترین ترانه و بهترین صداگذاری را دریافت کرد. در جوایز بفتا نیز کاندیدای بهترین بازیگر مکمل زن برای جودی دنچ؛ کاندیدای بهترین بازیگر مکمل مرد برای خاویر باردیم و و کاندیدای بهترین صداگذاری؛ تدوین؛ صحنه آرایی و موسیقی و برنده بهترین فیلم بریتانیا گردید.

در اسکار 88 بعید بنظر نمی رسد اسپکتر نامزدی نداشته باشد اما شاید پیش بینی 5 کاندیدا مانند اسکای فال و بردن دو اسکار برای این جدیدترین جیمز باند سینما میسر نباشد.